

příslušenství těchto podniků, pro něž byly zřízeny, nikoliv však koleje mezi labským překladištěm v Loubí a nádražím Děčínským. Tyto slouží veřejné dopravě mezi dvěma stanicemi a výpravními zboží a jsou tedy, nikoliv pouhou vlečkou, nýbrž částí veřejné železniční trati.

Čís. 4385.

Dopravní řád železniční.

Pokud možno požadovati slevu dovozného pro uhelný mour.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv I 1322/24.)

Žalující společnost domáhala se na dráze vrácení přeplaceného prý dovozného za mour, celkem 24.117 Kč 70 h. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud vyhověl odvolání žalované potud, že zamítl žalobu ohledně 17.389 Kč 80 h. Důvody: Bezdůvodným shledal odvolací soud odvolání pokud byla žalobkyni přisouzena sleva dopravného ze zásilek před vyhlášením tarifu, tedy do 8. dubna 1922. Jinak nutno posuzovati věc ode dne 9. dubna 1922, když byla ve věstníku pro železnice a plavbu z 8. dubna 1922 pod běž. čís. 70 vyhlášena sleva, které se žalobkyně domáhá. Názor prvního soudu, že nebylo třeba v nákladních listech deklarovati obsah zásilek (§ 56 (1) žel. dopr. ř.) jako »uhelný mour (prach) velikosti zrna nejvýše 5 mm,« je vyvrácen nákladním tarifem díl I. odd. B., který v tomto případě platí a jehož ustanovením se žalobkyně podle nadpisu v nákladních listech podrobila, takže ji zavazují. Ve všeobecném ustanovení odstavce A III. lit. g) předpisuje tento tarif a sice v čís. 1 »zboží jmenované v žel. dopr. ř. nebo v tarifech budiž označeno v nákladním listu názvy tam použitými« a v č. 4 »udá-li odesílatel obsah jen částí označení užívaného o roztřídění zboží, třeba poukázal na příslušnou položku, jest údaj takový nepřesným, není-li jako pod čís. 2 výslovně dovoleno něco jiného.« Proti těmto jasným a přesným předpisům nelze hájiti názor, že rozhoduje zvyk a že lze připustiti i zkratky, jen když tím netrpí v obchodě obvykle žádané uvádění obsahu zásilek. Nestačilo proto také zkrácené označení zásilek mouro v nákladních listech. Šlo o dočasnou změnu (doplňk) tarifu a, poněvadž byla uveřejněna ve věstníku pro železnice a plavbu, jak předepisuje nákladní tarif díl I. odd. A v předmluvě pod č. 2, byla žalobkyně vázána deklarovati v nákladních listech obsah zásilek tak, jak předepisuje nákladní tarif díl I. odd. B na místech již zmíněných. Vzhledem na tyto předpisy je bezvýznamno, že jsou ve věstníku slaběji vytištěna slova »velikosti zrna nejvýše 5 mm« — vždyť ta právě o slevě rozhodují. Deklarovala-li tedy žalobkyně jinak než je předepsáno, nese důsledky toho podle § 57 žel. dopr. ř. sama. Chtěla-li použití slevy na mour, měla a musela již v nákladních listech označiti mour přesně podle tarifu, neboť jen tak upozornila železniční orgány, že chce slevu, a dala podnět, aby užili práva podle § 58 (1) žel. dopr. ř. a přesvědčili se, je-li dopravován skutečně mour zrnitosti vymíněné, a pak i o všech ostatních podmínkách slevy. Jinak museli tito předpokládati, že odesí-

latelka nečiní nároku na slevu a neměli důvodu ku kontrole, zvláště když není sporu o tom, že podle položky U 1 cit. nákladního tarifu platila jednotná sazba pro všechny druhy uhlí, tudíž i pro mour. Na tom nemůže ničeho změnití potvrzení, že je v severočeském hnědouhelném revíru všeobecně zvykem označovatí tříděné uhlí velikostí nejvýše 5 mm jako mour, kdežto uhlí větší zrnitosti od 5 do 10 mm jako ořech III., neboť ani to nenahradí zápis v nákladním listu, výš uvedeným předpisem nákladního tarifu vymíněný. Dalším nezbytným důsledkem neúplné (nesprávné) deklarace v nákladních listech jest, že dráha nemůže býti nyní nucena, aby přiznala slevu uhlí, o němž se následkem protismluvného jednání žalobkyně sama nepřesvědčila, zda vyhovuje podmínkám pro slevu stanoveným, zvláště, zda nebylo přepraveno uhlí větší zrnitosti — nemajíc k přezkoumání toho důvodu — a nelze jí proto brániti, by nepoužila předpisu Šu 57 žel. dopr. ř., podle něhož žalobkyně práva na slevu pozbyla.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení dle Šu 503 č. 4 c. ř. s. vytýká dovolání odvolacímu soudu neprávem. Vyhláška o tarifní slevě čís. 70/1922 praví v šesté rubrice výslovně, že ostatní všeobecná tarifní ustanovení zůstávají v platnosti. Platí tedy jmenovitě všeobecná ustanovení o výpočtu dovozného za zboží nákladní, uvedená v nákladním tarifu díl I. odd. B pod A III., jejichž odstavec g) č. 3 zní takto: »Je-li v roztřídění zboží některé zboží různě tarifováno, musí býti v nákladním listu udán d r u h a p o v a h a tohoto zboží, nemá-li se užívati nejvyššího pro toto zboží platného tarifování. Zboží, pro něž platí předešlé ustanovení, jest v roztřídění zboží označeno ležatým křížkem. P ř e d e š l é u s t a n o v e n í platí obdobně i pro takové zboží, pro něž je stanoveno tarifování mimo roztřídění zboží.« Z tohoto předpisu vyplývá, že žalující firma, chtěla-li uplatniti nárok na nižší tarifování zaslaného mouru z toho důvodu, že neměl větší zrno než 5 mm, byla povinna toto jeho zrno označiti zřejmě v nákladním listu. Jde-li o lacinější tarif (o tarifní slevu) a přiznává-li se tarifní sleva kartováním či návratkem, jest nerozhodno. Stejně jest bez významu, že ve vyhlášce jsou slova »Uhelný mour (prach)« vytištěna tučným písmem, slova »velikost zrna nejvýše 5 mm« písmem obyčejným. Ze srovnání s dalším obsahem vyhlášky, kde jsou také ještě jiná slova otištěna tučným písmem, plyne, že se tak stalo pouze pro větší její přehlednost. V rubrice 13 zmíněné vyhlášky, kde mají býti uvedeny doklady, dle nichž se sleva likviduje, jest předepsáno, že příjemce musí za účelem vrácení dovozného předložiti původní nákladní listy. Okolnost, že zrnitost mouru nepřesahovala 5 mm, lze tedy prokázati nákladními listy, a jenom nákladními listy. Toto ustanovení jest v úplném souhlase s předpisem § 61 (3) žel. dopr. ř., že nákladní list opatřený razítkem podací stanice jest důkazem o nákladní smlouvě. Nebylo-li v něm uvedeno, že přepravovaný mour nemá většího zrna než 5 mm, není tu potřebného dokladu o zrnitosti mouru, a následky toho musí nésti strana, neboť

dle §u 57 žel. dopr. ř. ručí odesílatel za správnost a úplnost údajů a prohlášení pojatých v nákladní list a nese všechny následky, jež vzejdou z nesprávných, nepřesných nebo nedostatečných záznamů. Neprávem vytýká žalující firma odvolacímu soudu přílišné ulpění na slovech tarifu, uvádějíc, že za mour se pokládá v obchodě výhradně jen tříděné uhlí zrna nejvýše 5 mm, a že by odporovalo zásadám poctivého styku, kdyby přes to musila býti uvedena v nákladním listu tato jeho zrnitost jen proto, že jest jako vysvětlivka uvedena ve vyhlášce o tarifní slevě. Žalobkyně neprokázala, že jest všeobecným obchodním zvykem označovati jako mour tříděné uhlí velikosti nejvýše 5 mm. Jediný důkaz, který nabídla pro toto své tvrzení, totiž potvrzení ministerstva veřejných prací z 25. srpna 1923, platí jenom pro obvod státního báňského ředitelství v Mostě a pro severočeský hnědouhelný revír. Nejvyššímu soudu jest známo z jiných sporů, že v jiných revírech a u kamenného uhlí se jako mour (prach) označuje také uhlí o větším zrnu než 5 mm, a že označení to závisí na velikosti sít, jichž se na jednotlivých dolech různým způsobem používá při třídění uhlí. Užívá-li se označení »mour (prach)« také pro hrubozrnější uhlí než pro které byla poskytnuta tarifní sleva čís. 70/1922, vyžadovala bez ohledu na uvedené tarifní předpisy také poctivost obchodního styku, aby bylo vyznačeno již v nákladním listu, že jde o zboží, pro které bude po případě vymáhána dodatečně tarifní sleva. Nebylo by zajisté slušno a spravedливо, aby strana směla to oznámiti dráze teprve po skončené přepravě, když dráha se nemůže již o skutečné povaze zboží přesvědčit, právu dráhy, aby se sama přímým prozkoumáním mouru mohla přesvědčiti o tom, že jeho zrnitost vyhovuje předpisům vyhlášky, nemůže v duchu dopravních předpisů a zvyklostí býti vyhověno jinak, než že tato zrnitost se vyznačí již v nákladním listu.

Čís. 4386.

Byl-li smlouvou mezi poštovní správou a pojezdým tomuto přiznám kromě úhrnné odměny i drahotní přídavek, odvislý od drahotních poměrů, jest přídavek součástí smluvní úplaty a není poštovní správa oprávněna, snížit tento přídavek z jiných důvodů, než následkem změny drahotních poměrů.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv I 1323/24.)

Poštovní erár uzavřel v roce 1917 se žalujícím povozníkem smlouvu v ten smysl, že mu přiznal za pojezdnou službu úhrnnou odměnu 9.000 K ročně a kromě toho drahotní přídavek měsíčních 250 K. Vzhledem k stoupající drahotě byl drahotní přídavek zvyšován a posléze v prosinci 1921 stanoven na 8.960 Kč měsíčně. Výnosem ministerstva pošt a telegrafů ze dne 20. ledna 1922 byl drahotní přídavek snížen na 5.416 Kč 66 h měsíčně. Žalobě, domáhající se na eráru doplacení drahotního přídavku měsíčních 8.960 Kč za dobu od 1. ledna 1922 do 15. července 1922 bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto